

עפ"ת 58831/05/22 - רדאד כנעני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 58831-05-22 כנעני נ' מדינת ישראל 10 נובמבר 2022

כבוד השופט אינאס סלאמה
רדאד כנעני
ע"י ב"כ עוה"ד ג'ובראן מכלוף

לפני:
המערער:

מדינת ישראל

נגד
המשיבה:
פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית המשפט שלום לתעבורה בחדרה, בתיק פל"א 1065-03-18, מיום 24.4.2022 שניתן על ידי כב' השופט א. אחטר. הכרעת הדין הינה מיום 13.12.2022, וגזר הדין הוא מיום 24.4.2022.

הערעור מופנה הן כנגד הכרעת הדין והן "לחלופין" כנגד גזר הדין. המערער מבקש לבטל את הכרעת הדין של בית המשפט קמא, וכתוצאה מכך לבטל את גזר הדין ולזכות את המערער מכל העבירות שיוחסו לו בבית המשפט קמא.

ההליך לפני בית המשפט קמא

2. לבית המשפט קמא הוגש כתב אישום נגד המערער המייחס לו עבירות של נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה, בניגוד לסעיף 10(א) ו-38(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודה, אי ציות להוראות שוטר במדים, עבירה לפי תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות") ונהיגה ברכב ללא ביטוח תקף, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

נטען, כי בתאריך 25.2.2018, בשעה 14:45 או בסמוך לכך, נהג המערער ברכב בכפר קרע בסמוך לדואר והתבקש על ידי שוטר לעצור בצד. בתגובה לכך, המערער הגביר את מהירות נסיעתו וברח מהמקום. בנסיבות אלה, נהג המערער ברכב ללא רישיון נהיגה תקף, פקע ב- 28.3.2004, ובהיותו פסול בשל עונש פסילה למשך 36 חודשים שהוטל עליו בגזר דין של בית המשפט לתעבורה בחדרה ביום 14.4.2016. עוד נטען, כי בנסיבות אלה המערער נהג ללא ביטוח תקף וכי לא ציית להוראות שוטר שמילא תפקידו כדין.

3. המערער כפר בבית המשפט קמא בעובדות כתב האישום, לרבות בנהיגה, בזמן ובמקום. הוא ציין, כי

בפיו טענת אליבי שכן בזמן הרלוונטי היה בעבודה. המערער הודה כי רישיונו פקע וכי היה נתון בפסילה. עוד טען המערער בתשובתו לאישום, כי "הרכב אשר פרטיו מופיעים בסעיף 1 לפרק העובדות רשום על שמו והיה בשימוש של חבר שלו".

4. בשים לב לתשובת המערער, נשמעו ראיות הצדדים בפני בית המשפט קמא.

מטעם המאשימה העידו שלושה שוטרים; רס"ב יניב עמרן (להלן: "יניב"), רס"ר מאור זמיר (להלן: "מאור") והשוטר (בזמן האירוע) ראיך סוטי (להלן: "ראיך"). עוד הוגשו מוצגים שונים. מטעם ההגנה העידו המערער, מר נעיר עומר (להלן: "עומר") ומר בשיר כנאענה (להלן: "בשיר").

5. לאחר ששמע את העדים, נתן בית המשפט קמא את הכרעת דינו, בה קבע, כי המאשימה עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה והוכיחה מעבר לכל ספק סביר שהמערער הוא זה שנהג ברכב. משלא הייתה כפירה בפסילה ובפקיעת רישיון הנהיגה, הורשע המערער בכל המיוחס לו.

בית המשפט קמא, טרם הגיע למסקנה זו, קבע כי עדותם של עדי התביעה הותירה עליו רושם אמין ומהימן, וכזה שניתן לבסס עליו ממצאים קונקרטיים, אותנטיים ועובדתיים. בית המשפט קמא הוסיף וציין, כי השוטרים שהעידו בפניו עשו זאת באופן ענייני ומקצועי, מהימן וראוי והפנה לדו"חות שנערכו על ידם, אשר שיקפו את אשר אירע בזירת האירוע הלכה למעשה.

6. בית המשפט קמא, ניתח את עדויות השוטרים, ולאחר שבחן את עדויות ההגנה, קבע כי הסתירות שבעדות המערער ובגרסאות של עדי ההגנה חיזקו את עדותו של עד התביעה מאור, שלא נסתרה ונמצאה מהימנה בעיניו. לפי בית המשפט קמא, דוחותיו של מאור מלמדים כי הוא עמד במרחק קצר מהרכב, שחלונותיו היו פתוחים, וכי נשמר קשר עין. לאחר הבריחה, מאור בדק את מספר הרכב בטאבלט המשטרה, בו הופיעה תמונת הבעלים של הרכב, הוא המערער, "שהיה זכור לו היטב ואומת בוודאות". המערער שוחח בטלפון נייד וזו הסיבה שהשוטר סימן לו לעצור. בהמשך, המערער הגיע עם עומר שטען כי נהג, אלא שאותו עומר "זיהה שוטר לא נכון ותיאר סיטואציה אחרת מזו שהייתה בפועל". בית המשפט קמא הוסיף עוד, כי מאור "זיהה פעם נוספת בוודאות שהנהג הוא הנאשם (המערער - א' ס'), לפי מה שזכור לו היטב, כאשר המזכר נכתב בסמוך לדו"ח הפעולה".

מעבר לסתירות שבגרסת המערער והעדים מטעמו, קבע בית המשפט קמא, כי גם ראיך "ציין שהיה קשר עין רציף, ראות טובה, מרחק לכל היותר 2 מטר, הנהג היה מזוקן והוא זיהה אותו בבירור ואימת שזה הנאשם בוודאות מוחלטת".

7. בסופו של יום כאמור, קבע בית המשפט קמא, כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו. בגזר הדין מיום 24.4.2022, השית בית המשפט קמא על המערער מאסר בפועל לתקופה כוללת של 12

חודשים, מאסר על תנאי, פסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה כוללת של 4 שנים ופסילה על תנאי.

תמצית טענות המערער

8. המערער אשר סבור כי שגה בית המשפט קמא, הגיש את הערעור שלפניו, ובהמשך הגיש עיקרי טיעון מפורטים בהם פירט טענותיו.

9. בהודעת הערעור ובעיקרי הטיעון מטעמו, שב המערער והעלה למעשה את אותן טענות אשר הועלו על ידו במהלך ניהול ההליך בפני בית המשפט קמא. עיקר הטענות מופנה כנגד זיהוי המערער באמצעות הטאבלט המשטרתי, כאשר מנגד תמונתו של המערער לא הוגשה כראיה בתיק בית המשפט **"ולמעשה לא היה ניתן לקבוע לגביה ממצאים כלשהם"**. לפי המערער, השאלה בבסיס הערעור היא: **"האם נסיבות הזיהוי מאפשרות להצביע על מערער כמבצע העבירה מעל לכל ספק סביר?"** (ההדגשות במקור - א' ס'). התשובה לשאלה זו לפי המערער, היא שלילית.

המערער אינו מתעלם מההלכה לפיה ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ובממצאי מהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אך הוא סבור כי ענייננו הינו אחד החריגים להלכה הנ"ל. לדידו, גם אם בית המשפט קמא נתן אמון בגרסת עדי התביעה וקבע ממצאי מהימנות לגביהם, "הרי לא ניתן להתעלם כי בית המשפט קמא התעלם מבחינת מהימנות הזיהוי, ומאותם מבחנים אשר אומצו בפסיקה לשם הרשעה על בסיס עדות זיהוי" (ההדגשה במקור - א' ס').

10. לפי המערער, בהעדר כל היכרות מוקדמת בין המערער לבין שני עדי התביעה, בית המשפט קמא אמור היה לבחון את מהימנות הזיהוי בזהירות רבה, במיוחד שעה שהשוטר מאור אישר כי צפה במערער מבעד חלון הרכב כשהוא מחזיק טלפון ביד ימין, צמוד לאוזן ימין וזאת למשך פרק זמן קצר של 2-4 שניות. על כן, עדות הזיהוי במבחן האובייקטיבי מעוררת אליבא דמערער, קושי רב דבר המוביל למסקנה כי משקל ראית הזיהוי נמוך עד כדי שלא ניתן לבסס עליו הרשעה.

המערער סבור כי לכל הפחות היה צריך לזכותו מחמת הספק. הוא גם הפנה למחדלי חקירה של המשטרה אשר לא ביצעה איכון לטלפון של המערער על מנת להפריך או לאשש את טענת האליבי שהעלה.

11. אשר לגזר הדין, נטען בהודעת הערעור, כאמור לחלופין, כי בית המשפט קמא שגה עת "שלח את המערער למאסר וטעה עת פסל את רישיון הנהיגה שלו לתקופת 5 שנים בנסיבות העניין". לציין, כי בעיקרי הטיעון מטעמו לא חזר המערער ולא פירט טענותיו לעניין הערעור על גזר הדין.

12. בדיון שהתקיים לפניי, חזר ב"כ המערער על טיעונו בהודעת הערעור ובעיקרי הטיעון. הסנגור הגיש מספר פסקי דין של הערכאה הדיונית אשר התמודדו עם סוגיית הזיהוי על פי תמונות מסוף, ושב וציין כי בשני המפגשים של השוטרים עם המערער, אף אחד מהעדים לא זיהה את המערער. גם אם נאמץ את קביעות המהימנות של בית המשפט קמא, "אנו בני אנוש, ואני לא חושב שצריך מומחה שיקבע, תיאור העד, אומר שאין סיכוי שיראה את תווי פניו של הנהג כלל". זאת, בשים לב לכך כי השוטר מתאר החזקת טלפון בצד ימין בסמוך לאוזן ימין. נטען עוד, כי "היום התמונות שניתן לראות בטלפון לא בהכרח משקפות את המציאות", וכי השוטר העיד כי ראה את המערער לפרק זמן של 2-4 שניות.

לדיו של הסנגור, "בתי משפט אומרים כי אם התמונה לא הוצגה לבימ"ש איך הוא יכול לקבוע כי מדובר בזיהוי אמיתי?" לא זו אף זו, כיצד ניתן לקבוע מהימנות השוטרים כאשר שתי הגרסאות לא מתיישבות אחת עם השנייה, והשוטר ראיך אינו "מתאר את החזקת הטלפון כלל".

עמדת המשיבה

13. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, תוך שנטען כי הכרעת הדין של בית המשפט קמא מבוססת על ממצאי מהימנות. המערער מסיק מסקנות לגבי הזיהוי שאינן מבוססות על האמור בפרוטוקולים וחקירת העדים בבית המשפט. לדוגמא, השוטר מאור "מציין בצורה מפורשת כי נוצר קשר עין בינו ובין הנאשם, קשר עין הסותר את טענת חברי בעניין הזיהוי. אזכיר כי מדובר בזיהוי כפול". המשיבה סבורה, כי הפסיקה שהוגשה אינה עולה בקנה אחד עם נסיבות ענייננו, שכן השוטרים מזהים את המערער ומציינים "כי זה אותו איש שנצפה על ידם, באור יום, ראות טובה, מזג אוויר נאה, כל זאת עולה מהפרוטוקול, כמי שנסע ברכב בעת ביצוע העבירה".

המשיבה סבורה כי מסקנותיו של בית המשפט קמא מבוססות, ועל כן יש לדחות את הערעור.

דין והכרעה

14. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור על צרופותיה ובעיקרי הטיעון, לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפניי ולאחר שעיינתי בתיק של בית המשפט קמא, **נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.**

15. הלכה ידועה היא, כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית. זאת, נוכח היתרון המוקנה לערכאה הדיונית אשר יכולה להתרשם באופן בלתי אמצעי מן העדים שבאו לפניו. משכך, התערבות ערכאת הערעור בעניינים כגון דא תהא שמורה למקרים חריגים ויוצאי דופן, אשר ענייננו אינו בא בקהלם.

ראו על כך ע"פ 10432/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (18.6.2007), כי:

"הלכה מושרשת היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בממצאים מסוג זה, אלא במקרים חריגים שבהם מסקנותיה של הערכאה הדיונית אינן מתקבלות על הדעת, לוקות בטעויות גסות, או מתעלמות מגורמים רלוונטיים שהיו עשויים לשנות את התוצאה. הטעם לכך, כידוע, נעוץ ביתרונה של הערכאה הדיונית על פני זו של ערעור בהתרשמות ישירה ובלתי אמצעית מן העדים המופיעים בפניה וממהימנות גרסאותיהם..."

16. בענייננו, בבסיס הכרעת הדין עומדת התרשמותו של בית המשפט קמא מעדותם של שני השוטרים אשר פגשו במערער, ומן הצד האחר התרשמותו מעדותם של המערער והעדים מטעמו. התרשמות זו היא אשר הביאה את בית המשפט קמא, בין היתר, להשתכנע כי המערער הוא זה אשר נהג ברכב וכי קשר העין שהיה לשני השוטרים עם המערער אפשר את זיהויו.

בית המשפט קמא קבע, כי עדותו של מאור לא נסתרה ונמצאה מהימנה בעיניו. דוחותיו מלמדים כי הוא עמד במרחק קצר מהרכב שחלונותיו היו פתוחים ושהיה קשר עין. לאחר הבריחה, מאור בדק מיד את מספר הרכב בטאבלט, ושם הופיעה התמונה של המערער "שהיה זכור לו היטב ואומת בוודאות". לא זו אף זו, לאחר שהמערער הגיע מאוחר יותר אל השוטר, יחד עם עומר שטען כי הוא זה שנהג ברכב, השוטר מאור זיהה אותו פעם נוספת בוודאות בתור הנהג בו הבחין לפני כן.

בית המשפט קמא גם התרשם מעדותו של ראיך ככזו שיש בה כדי לחזק את גרסתו של השוטר מאור. גם שם צוין, בדו"ח הפעולה שערך ראיך, כי זיהה את המערער בבירור. בנספח לדו"ח רשם ראיך, ברחל בתך הקטנה, כי לאחר שהמערער הגיע אליהם ביחד עם אדם נוסף, עומר, הוא ראה שהנהג היה המערער "בוודאות" ולא עומר.

קביעותיו אלה של בית המשפט קמא מקובלות עליי.

17. בית המשפט קמא בהכרעת דין מפורטת היטב ניתח את הראיות שהובאו לפניו והתייחס לטענותיו של הסנגור, הן לעניין הזיהוי באמצעות הטאבלט, הן לעניין הוודאות של הזיהוי והן לעניין טענת האליבי. הוא אף ניתח בהרחבה את גרסאות עדי ההגנה, תוך שנקבע כי עדויות ההגנה סתרו האחת את השנייה בנקודות מהותיות. בית המשפט קמא זקף לחובת המערער את העובדה כי לא זימן כעדי הגנה את אשתו ואת "מומה" שיכלו לשפוך אור מהותי על גרסתו, כלשונן של בית המשפט קמא. בנוסף נקבע, כי המערער לא הציג פלטי שיחות מהם ניתן ללמוד על ההתקשרות בינו ובין עומר. עוד התייחס בית המשפט לטענות לעניין עיתוי רישום המזכר על ידי ראיך, ואף לעובדה כי ראיך לא זכר את האירוע בשל הזמן הרב שחלף.

בית המשפט קמא עמד על כך כי השוטר מאור היה השוטר הפעיל באירועים וכי הוא העיד כשנה וחצי לאחר האירוע, כשמנגד הדו"חות והמזכרים שכתב, נכתבו בצמוד לאירוע ופורטו כדבעי.

18. עיינתי בעדויותיהם של השוטרים בפני בית המשפט קמא ומצאתי כי אלה היו מפורטות וכי לא נפלו ביניהן סתירות מהותיות. ודוק, כפי שגם בית המשפט קמא ציין, הזיהוי של המערער על ידי השוטרים היה זיהוי כפול. השוטרים הבחינו במערער נוהג ברכב, וזמן קצר לאחר מכן פגשו בו שוב כשהגיע למקום עם עומר ועם קרוב משפחתו. במפגש השני מאור זיהה **"שוב בוודאות שהנהג היה רדאד"** לפי מה שזכור לי היטב ולא עומר נעיראת כפי שטוען" (לשון בית המשפט קמא מתוך דו"ח הפעולה ת/2 של מאור). הדברים אינם משתמעים לשני פנים. הדברים נכונים גם לגבי עדותו של ראיק, שציין כי ראה שהנהג שהגיע אליו מאוחר יותר היה המערער ולא עומר.

לא מדובר אפוא בזיהוי רגעי של תמונה בטאבלט משטרתי גרידא, אלא בזיהוי פרונטלי בתוך פרק זמן קצר שבוצע על ידי שני השוטרים. זאת, אף ללא קשר כלל לזיהוי באמצעות הטאבלט.

19. לא נעלמה מעיני העובדה כי הבדיקה של הרכב בטאבלט המשטרתי בה הוברר כי בעליו (המערער) פסול לנהיגה, הייתה האינדיקציה הראשונית לכך כי המערער נוהג ברכב, שכן התמונה שבטאבלט תאמה את הנהג שהשוטרים הבחינו בו. עוד לא נעלמה מעיני העובדה כי תמונה זו לא הוגשה כראיה בפני בית המשפט קמא.

אולם, משזיהוי זה קיבל גושפנקה חזותית, זמן לא ארוך, מאוחר יותר, יש בדברים כדי להצביע על כך, כי הזיהוי של המערער הינו מעל לכל ספק סביר כפי שקבע בית המשפט קמא.

20. מלבד האמור, ובבחינת למעלה מהצורך ומאחר והמערער מיקד טענותו בעניין זה של זיהוי באמצעות תמונה מתוך הטאבלט המשטרתי, אציין בקצירת האומר, כי אכן בפסיקה נקבעו מספר כללים לבחינת שאלת הזיהוי, לאחר שנבחנה קודם מהימנותו של העד המזהה. בין היתר, יש לתת את הדעת למשך זמן החשיפה, תנאי הראות, המרחק, קיומה של היכרות מוקדמת ומידת הפירוט של העד המזהה. בענייננו, בית המשפט קמא שוכנע, כי האימות של זהות הנהג (המערער) בוצע **מיד** לאחר שהשוטר מאור הבחין בו וכשהוא זוכר היטב את פני הנהג. עוד שוכנע בית המשפט קמא, בדבר קשר העין, המרחק הקצר בו עמד השוטר מהרכב שחלונותיו היו פתוחים וכן בהמשך מהזיהוי הוודאי פעם נוספת. גם עדותו של ראיק תומכת בקשר העין הרציף, הראות הטובה, המרחק הקצר והאימות החוזר בהמשך. בנסיבות אלה, קביעותיו של בית המשפט קמא מבוססות ולא מצאתי להתערב בהן.

21. בית המשפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מעדויות השוטרים וקבע, כי הוא נותן אמון בעדויותיהם. מנגד, התרשם בית המשפט קמא כי בין המערער והעדים מטעמו נפלו סתירות מהותיות. ואכן, עיון בעדויות אלה מגלה כי אין הן תואמות האחת את השנייה. המערער, במסגרת עדותו, מסר גרסה שונה

מזו של עומר, ובית המשפט התרשם כי גרסתם היא "גרסה מלאכותית שנועדה להרחיק את הנאשם מהמיוחס לו, מבלי שעלה בידיהם לעשות כן". די אם רק נציין את העובדה כי עומר הזכיר שמו של עד ההגנה בשיר, כמי שנסע עמו בזמן האירוע, כששמו עולה לראשונה בבית המשפט וכאשר קיומו נוגד לחלוטין את העדויות של שני השוטרים, לפיהן נהג הרכב היה לבדו ברכב.

נוכח התרשמותו, דחה בית המשפט קמא את גרסת ההגנה והעדיף על פניה את גרסת עדי התביעה. התרשמות זו עולה בקנה אחד עם הראיות שהונחו בפני בית המשפט קמא ואין מקום להתערב בכך.

22. אשר לגזר הדין, ואף שבדין ובעיקרי הטיעון לא חזר המערער לעניין זה, אציין, כי הלכה רבת שנים היא, כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש אשר הושת על ידי הערכאה הדיונית. זאת, להוציא מקרים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כל אימת שהעונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. המקרה דנן אינו נמנה על אותם מקרים המצדיקים התערבות בגזר הדין, שעה שמדובר כלשון בית המשפט קמא, במי שנוהג בפסילה "בפעם השישית לאחר שנפסל בנוכחותו" וכשמעל ראשו מרחף עונש מאסר מותנה בר הפעלה של 7 חודשים ולאחר שכבר ניתנה לו הזדמנות בעבר. משכך, דין הערעור גם בעניין זה להידחות.

סוף דבר

23. השורה התחתונה היא, כי דין הערעור, על שני חלקיו, להידחות.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון בתאריך 23.11.2022 שעה 09:00 או על פי החלטת שב"ס, מצויד בתעודת זהות או דרכון.

המערער נדרש לתאם את כניסתו למאסר, כולל אפשרות למיון מוקדם עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, בטלפון: 074-7831078 | 074-7831077, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הצויד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"ג, 03 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.